

කතුවැකිය

ආ මග ගැහැට සි පෙරමග සොදුරැයි !

වසර 50ක් ! ඉතිහාසය සමස්ත කොට ගත් කළ එය සුළු කාලයකි. එසේම, මෙහිදී වඩා වැදගත්වන්නේ ගනවූ කාලය කොපමණද යන්න නොව එම කාලය තුළ සිදුකළ මෙන්ම අනාගතයේදී සිදුකිරීමට අපේක්ෂිත මෙහෙවරය.

ජාතික විද්‍යා පදනමේ ප්‍රථම පූර්වගාමියා වූ ජාතික විද්‍යා සභාව බිහිවූයේ 1968 මැයි 28 වනදාය. සුදුවැලි අතුල සුමට මාවතක් ඔස්සේ සමන් මල් ඇතිරූ යහනාවකට ගිය ගමනක් නොවුවද මෙය ශ්‍රී ලාංකික විද්‍යා ප්‍රජාව කලක් තිස්සේ වෙනසවූ කාර්යයක් ඉටුවීමකි. ශ්‍රී ලාංකීය විද්‍යාඥයන් තමන්ට මගපෙන්වන, උපදෙස් හා ආධාර සපයන, එසේම තම දැනුම හා කුසලතා දේශයේ පෙරගමන සඳහා යෙදවීමට අවස්ථාව සලසන කේන්ද්‍රීය මධ්‍යස්ථානයක් බිහිකර ගැනීමට වෙර දැරුවේ 1941 සිටමය.

මේ සඳහා 1941 ජනවාරි මාසයේ පිහිටවූ ලංකා රසායන විද්‍යා සංගමය සහ 1942 දෙසැම්බර් මාසයේ පිහිටවූ ලංකා විද්‍යා සංගමය (1944 දී මෙය ලංකා විද්‍යානිවර්ධන සංගමය ලෙසත් දැන් ශ්‍රී ලංකා විද්‍යානිවර්ධන සංගමය ලෙසත් හැඳින්වෙයි). මේ සඳහා පෙරමුණ ගෙන කටයුතු කළ බව කිව යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සභාවක් පිහිටුවිය යුතු බව ලංකා විද්‍යානිවර්ධන සංගමය 1948 දී යෝජනා කළද, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් සහ තීරණ ගන්නවුන් එම යෝජනාව කෙරෙහි නොඇසෙන දෙසවන් හා නොපෙනෙන දෙනෙහින් යුතුව පසුබුහ. වර්ෂ 1956 දී නව රජයක් බලයට පත්වීමෙන් පසුවද එම යෝජනාව යළි පෙරමුණට ගෙන ඒමට සංගමය යුතුසුළු විය.

විද්‍යාව, තාක්ෂණවිද්‍යාව, පර්යේෂණ, සංවර්ධන, නව නිෂ්පාදන, නවෝත්පාදන ආදී යෙදුම් කන වැටුනද, ඒවායින් ලද හැකි එල ප්‍රයෝජන පිළිබඳව බොහෝ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් හා තීරණගන්නවුන් තුළ අදහසක් නොමැතිකම මෙම උදාසීනත්වයට හේතුව වන්නට ඇත.

1968 මැයි මස 28 වනදින මහාචාර්ය නිකොලොස් ආටිගල මහතාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුතුව “ජාතික විද්‍යා සභාව” පිහිටවනු ලැබීම මෙම ප්‍රයත්නයන් හි කුටුප්‍රාප්තිය සනිටුහන් කළේය. රටට ගැලපෙන ජාතික විද්‍යා ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීමට සහ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයන්හි නියැලෙනවුන්ට උදව් කිරීම සඳහා ප්‍රදාන යෝජනා ක්‍රමයක් ඇතිකිරීමට ජාතික විද්‍යා සභාවට හැකිවිය.

ජාතික විද්‍යා සභාව ඉටුකරන සේවයෙහි මදි ප්‍රචිකම් අකාමකා දැමීම සඳහා, ජාතික විද්‍යා පදනමේ දෙවන පූර්වගාමියා වන, ස්වභාවික සම්පත්, බලශක්ති සහ විද්‍යා අධිකාරිය (නරේසා) 1982 දී පිහිටුවූයේ, ජාතික විද්‍යා සභාවේ කාර්ය පටය තවත් පුළුල් කරමිනි. මෙරට පැසුණු හා නවක විද්‍යාඥයන්ගේ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා ප්‍රදාන සපයමින් සහ මග පෙන්වමින් මෙන්ම තවත් කාර්යයන් රැසක් සිදුකරමින් “නරේසා” ආයතනය විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය තුළ පුළුල් සේවයක් ඉටුකිරීමට සමත් විය.

එසේ වුවද මෙම සේවාවන් තුළින්ද ප්‍රමාණවත් කාර්යභාරයක් ඉටුනොවන බව දක්වමින් 1991 දී විද්‍යාව සහ සංවර්ධනය පිළිබඳව ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකායක් පිහිටවනු ලැබීය. එහි එලයක් ලෙස පිළිසිඳුන “විද්‍යා සහ තාක්ෂණවිද්‍යා සංවර්ධන පනත” ට 1994 දී පාර්ලිමේන්තුවෙහි අනුමැතිය ලැබීණ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් “නරේසා” කාර්යභාරයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා වරම ලබමින් ජාතික විද්‍යා පදනම බිහිවිය.

ජාතික විද්‍යා පදනම සහ එහි පූර්වගාමීන් දෙපළ ගෙවීය වසර 50 මුළුල්ලේ සිදුකළ මෙහෙය අතිවිශාලය. ඉන් බොහොමයක් ඉතා සවිස්තරාත්මක ලෙස මෙම “විදුරාව” කලාපයෙහි ඇතුළත් ලිපි තුළින් විද්‍යාමාන වෙයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සියළු ක්ෂේත්‍රවලට අයත් විද්‍යාත්මක ප්‍රජාව - පරපුර්ණ විද්‍යාඥයන් මෙන්ම නවක විද්‍යාඥයන්, විශ්වවිද්‍යාල, තාක්ෂණික හා පර්යේෂණ ආයතනවල සේවා සලසන පර්යේෂකයන්, විශ්වවිද්‍යාල විද්‍යාර්ථීන්, රටපුරා විසිර සිටින නවෝත්පාදකයන්, වෛද්‍යවරු, ඉංජිනේරුවරුන්, පර්යේෂකයන්, ස්වාධීන විද්‍යාඥයන් මෙන්ම ගුරු මහත්ම මහත්මීන්, පාසැල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්, විද්‍යා සන්නිවේදකයන් සහ ලේකම්යන් ඇතුළුව මෙරට පොදු ජනතාවගේදී විද්‍යාත්මක දැනුම හා කුසලතා ඉහළ නංවමින් සහ ඔප්නංවමින් ජාතික විද්‍යා පදනම පසුගිය කාලය තුළ ඉටුකළ කාර්යභාරය ඉමහත්ය.

ජාතික විද්‍යා පදනම ජාත්‍යන්තර සම්මාන හා අභිමාන හිමිකර ගනිමින් මෙම ජයග්‍රහණ භුක්තිවිඳිනුයේ කාලීන විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීමට සමත් විද්‍යාත්මක හා කළමනාකරණ දැනුමින් පෝෂිත කළමනාකරණ හා පාලක මණ්ඩලයක, උචිත කාර්යයන් ඉටුකිරීමට මග හෙළිපෙනෙළි කරන පාර්ශවකරුවන් රාශියක මෙන්ම තම සේවා කාර්යක්ෂමව ඉටුකිරීමට කැපවූ කාර්ය මණ්ඩලයකද ප්‍රාතිකාර්ය තුළිනි.

අඳුරු, අසිරු වූ අතීතයක් තුළින් අතිශය දුෂ්කර ගමනක් සෙමෙන් සෙමෙන් පා නැගූ ජාතික විද්‍යා පදනමට සිය 50 වසරක අභිමානය දෙස සැනසුම් සුසුමින් බැලිය හැකිය.

එහෙත් විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ, සංවර්ධන හා නවෝත්පාදන සම්බන්ධයෙන් ගත් කළ ආසියාවේ බොහෝ රටවල් සමග එකට සිට ගැනීමට නම් ශ්‍රී ලංකාව තවතවත් පර්යේෂණ, සංවර්ධන, නවෝත්පාදන දෙසට නැඹුරුවිය යුතුය. එහෙයින්, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් හා තීරණ ගන්නවුන් තවදුරටත් පේවෙමින් නොසිට, ඒ අවශ්‍යතා ඉටුකිරීමට තවත් වසර 50ක් ගත වනතුරු කල් නොමැරිය යුතුය.

තුසිත මලලසේකර